

Dwunaste Targi Książki w Krakowie

W dniach od 23 do 26 października 2008 roku, już po raz dwunasty, królewskie miasto Kraków, a szczególnie hala przy ul. Centralnej 41A, stały się miejscem spotkań miłośników książek z całej Polski. Dwunaste Targi Książki w Krakowie odwiedziło, według danych organizatorów, ponad 22 tysiące osób. Pojawiło się na nich 482 wystawców i ok. 300 autorów.

Tegoroczne targi zostały objęte Honorowym Patronatem Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Natomiast „Salon Wydawców Katolickich” – odbywający się w ich ramach – patronatem Arcybiskupa Metropolity Krakowskiego Księdza Kardynała Stanisława Dziwisza.

Zainaugurowano je o godzinie 12.00 hejnałem mariackim, a następnie zgromadzonych wokół sceny gości powitali: dyrektor krakowskich targów Grażyna Grabowska, zastępca dyrektora Departamentu Dziedzictwa Narodowego MKiDN Anna Perl, Przewodniczący Rady Miasta Stanisław Rachwał, dyrektor Instytutu Książki Grzegorz Gauden, prezes PTWK Rafał Skąpski oraz prezes PIK Piotr Marciszuk. Z okazji stulecia Stowarzyszenia Księgarzy Polskich krótkie przemówienie wygłosił jego prezes Waldemar Janaszewicz. Następnie dokonano uroczystego odznaczenia wybitnych członków Stowarzyszenia.

Krakowskie targi książki to przede wszystkim wspaniała okazja do spotkania najpopularniejszych polskich pisarzy, polityków, aktorów, dziennikarzy. Pojawili się na nich m.in.: Jacek Dukaj, Janusz Anderman, Wojciech Cejrowski, Jerzy Pilch, Katarzyna Grochola, Krystyna Siesicka, Paweł Huelle, Wojciech Kuczok, Janusz L. Wiśniewski, Roma Ligocka, Marcin Świetlicki, Ernest Bryll, Ludwik Jerzy Kern, ks. Adam Boniecki, ks. Mieczysław Maliński, prof. Jerzy Bralczyk, Zbigniew Preisner, Edward Lutczyn, Rafał Bryndal, Szymon Hołownia, Grażyna Wolszczak czy Minister Obrony Radosław Sikorski.

Nie zabrakło także gości zagranicznych, takich jak: Jurij Andruchowycz, Dina Rubina, Xioa Rundcrantz, Sigitas Parulskis, Tomasz Glavinic czy Michèle Lesbre, zwyciężczyni ubiegłorocznej edycji Nagrody Goncourtów.

Targi to także spotkania ludzi z branży: wydawców, księgarzy, bibliotekarzy; dyskusji na temat współczesnego rynku książki. Rozprawiano o zawodzie księgarza; dotacjach w ramach programu „Promocja Czytelnictwa”, nowych tendencjach na rynku audiobooków czy promocji książek w Internecie. Odbyły się także konferencje: poligraficzna „Bractwa Gutenberga” oraz „Czytając fantastykę” dla bibliotekarzy z woj. małopolskiego. Gości interesowały również kwestie przygotowania do matury z języka polskiego („M jak matura”) i egzaminów z języków obcych; interesującego i efektywnego nauczania czy poprawnego sporządzenia umowy dotyczącej praw autorskich. Przedstawiciele wydawnictw: Dolnośląskiego, W.A.B., Zysk i S-ka oraz SuperNowa zainicjowali natomiast dyskusję na temat historii i kondycji polskiego kryminału, pt. „Kto zamordował polski kryminał?”.

Po raz drugi, w celu ułatwienia sprzedaży praw autorskich, kontaktów agentów polskich i zagranicznych, zorganizowano Salon Agentów Literackich. Organizatorzy mieli nadzieję, że przysłuży się on także promocji literatury polskiej za granicą.

Część wydawnictw, takich jak: PWN, Helion, WSiP, Nowa Era, WAM, Biały Kruk, C.H.Beck, przygotowała własną zabudowę. Do zapoznania się z ofertą zapraszały również przechadzające się po hali hostessy, poprzebierane w stroje odpowiadające charakterowi promowanego dzieła czy oferty wydawniczej (np. żołnierze promujący książki militarne). Większość wydawnictw kusila nagrodami za udział w konkursach, m.in. Langescheidt i Nowy Świat (koło fortuny), Biały Kruk (kupony konkursowe uprawniające do losowania nagród) czy

FKJO/Insignis (konkurs na najlepsze hasło). Ciekawym pomysłem na promocję książki o kuchni klasztorów prawosławnych była degustacja klasztornego kwasu chlebowego z Kijowa (Wyd. Nemrod).

Na najmłodszych, oprócz spotkania z ich ulubionymi autorami: Wandą Chotomską, Joanną Chmielewską, Ewą Stadtmiller, Agnieszką Frączek, Maciejem Wojtyszko czy Wiolettą Piasecką (przebraną za wróżkę), czekały i inne atrakcje, takie jak: czytanie bajek, słuchowiska, zabawy literacko-plastyczne, konkursy, malowanie twarzy, układanie puzzli, czy gry planszowe.

Targi książki to także okazja do wręczenia najbardziej prestiżowych nagród literackich. Tradycyjnie, już po raz jedenasty, nastąpiło rozstrzygnięcie Konkursu im. Jana Długosza na najlepszą książkę polskiego autora z zakresu szeroko pojętej humanistyki. 35 tys. zł i statuetkę dłuta prof. Bronisława Chromego otrzymał w roku 2008 prof. dr hab. Stanisław Mossakowski za książkę *Kaplica Zygmuntowska 1515–1533* (Wyd. Liber Pro Arte).

Po raz piąty, przyznano nagrody w „Konkursie na Najlepszy Podręcznik i Skrypt Akademicki w 2008 roku”. Nagrodę MNiSW otrzymało Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu za podręcznik *Analiza DNA* pod redakcją R. Słomskiego. Nagroda Targów w Krakowie przypadła Wydawnictwu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie za *Przemiany ludnościowe. Fakty – Interpretacje – Opinie* pod redakcją Jausza Balickiego, Ewy Frączak, Charlesa B. Nama. Kolejną nagrodę, SWSW, przyznano Wydawnictwu UMCS w Lublinie za podręcznik *Wersyfikacja Polska* pod redakcją Marii Woźniakiewicz-Dziadosz i Mirosława Ryszkiewicza. Natomiast Nagroda Dziennikarzy trafiła do Wydawnictwa Akademii Ekonomicznej w Katowicach za *Podstawy logistyki miejskiej* Jacka Szotyjska.

PIK-owe Laury oraz 10 tys. zł. za najciekawszą prezentację książki w prasie i mediach elektronicznych odebrali: Elżbieta Sawicka z „Rzeczpospolitej” oraz Barbara Marciniak z Programu III Polskiego Radia. Wyróżniono także: Tomasza Fiałkowskiego z „Tygodnika Powszechnego” – za kolumnę „Lektor” oraz Anielę Topulos – za wieloletnią działalność wydawniczą, wspieranie rynku księgarskiego i wydawniczego, ochronę praw autorskich i wydawniczych.

Kolejną nagrodę, „Dżonka 2008”, otrzymał Michał Murowaniecki za tomik *punctum*. Nagrody za całokształt twórczości uzyskali Szczepan Kopyto oraz Maciej Orliński. Wiersze laureata odczytała Marta Fox, przewodnicząca jury. Natomiast zwycięzcą polskiej edycji francuskiej nagrody literackiej „Listy Goncourtów: polski wybór 2008”, dla najlepszej francuskiej książki wydanej w ostatnim roku został: Atiq Rahimi, autor *Syngu Sabour*. Według studenckiego jury z UMCS w Lublinie, pod przewodnictwem Elżbiety Przeborowskiej, walorami nagrodzonej książki są: „rytm narracji, przejmujące zakończenie, uniwersalność tematu i potencjał teatralny”. Nagroda ta przyznawana jest od 1998 roku, przez studentów romanistyki z 12 uczelni w Polsce, pod kierunkiem honorowego przewodniczącego, którym była w tym roku pisarka Agnieszka Taborska.

Na czas targów przygotowano także wystawy: fotografii Tadeusza Rzący z albumu *Autochromy. Małopolska. Prawosławie w Polsce* (wyd. Bosz); *Pejzaż artystyczny. Litografia – Napoleon Orda. Słowo – Iwona Matejczuk* (miejsca związane z historią Polski w reprintach z albumu z 1873 r.), a także *30 lat minęło... 16.10.1978–16.10.2008* upamiętniająca 30. rocznicę wyboru Karola Wojtyły na papieża.

Po raz kolejny targom towarzyszyła akcja: „Książka za książkę”, czyli zbierania książek dla krakowskich bibliotek publicznych (organizatorem była m.in. „Gazeta Wyborcza”).

Za każdą książkę oddaną na stoisku akcji można było otrzymać kupon rabatowy na zakup dowolnego tytułu u wydawców wspierających akcję. Wysokość zniżki ustalał wydawca, który mógł również wykluczyć z tej promocji wybrane tytuły. Zbierając książki kierowano się ich aktualnością, stanem technicznym oraz tematyką. Miały to być książki, które sami chętnie wypożyczylibyśmy z biblioteki. Swoją premierę miała natomiast akcja: „Książka za Krew”, zorganizowana przez portal forumzdrowia.pl oraz wydawnictwa PZWL i PWN. Za oddaną w tym czasie krew można było otrzymać darmowy bilet wstępu na targi oraz talon na dwie z dwudziestu książek zaproponowanych na nagrody przez patronów akcji. Pomysł na jej organizację wynikał zapewne ze zbliżającego się święta Wszystkich Świętych, kiedy to na polskich drogach dochodzi do wielu wypadków.

Krakowskie Targi Książki uznawane są za drugie pod względem wielkości targi książki w Polsce, ale największe pod względem udziału wydawców rodzimych. Są wspaniałą okazją do zakupów prezentów zwłaszcza dla najmłodszych, przed Mikołajkami oraz Świętami Bożego Narodzenia, o czym przypominają swoim wystrojem stoiska i promowane tytuły. Wpływają na ożywienie kulturalne całego miasta, dzięki czemu na te kilka jesiennych dni staje się ono edytorską stolicą Polski.

Monika Krzywicka

„Książka ma nas zbliżać, ma pomagać, ma nas kształcić”. 53. Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie

Od 15 do 18 maja 2008 roku w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbyły się 53. Międzynarodowe Targi Książki. Uznawane są za największe i najważniejsze targi książki w Polsce, jedne z ważniejszych w Europie Wschodniej. Ich organizatorem była, jak co roku, Ars Polona S.A, importer czasopism i wydawnictw, monopolista w organizacji tego typu wydarzeń. Należą do niej: Targi Książki Edukacyjnej „Edukacja XXI”, Krajowe Targi Książki i od ubiegłego roku Targi Książki Akademickiej „Atena”. Międzynarodowe Targi Książki zgromadziły ok. 600 wystawców (w tym 100 zagranicznych z 30 krajów), kilkuset gości: autorów, postaci medialnych, zaangażowanych w promocję książki oraz 45 tysięcy zwiedzających.

Patronatem honorowym otoczył targi Prezydent RP Lech Kaczyński, natomiast ich gospodarzami byli: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski, Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik oraz Prezydent m. st. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz. Patronat medialny sprawowali: Telewizja Polska, Polskie Radio, portale: ksiazki.tv, interia.pl, merlin.pl, wydawca.pl, duzeka.pl, „Mówią wieki”, „Wiadomości Księgarskie”, „Biblioteka Analiz”, „Magazyn Literacki Książki”, „Notes Wydawniczy”, „Tygodnik Powszechny”, „Życie Warszawy”, „Cogito”, „Victor Gimnazjalista”, „Przegląd”, „Tele Program” Towarzystwo „Więź”, „Prekursor”, Fundacja „Nadwyraz”. Partnerami tego wydarzenia byli m.in.: Biblioteka Narodowa, Polska Sekcja IBBY, PTWK, Fundacja ABCXXI, SPP, ZLP, Czytelmania.